

Comunicatul de presă nr. 17/514
20 decembrie 2017

Fondul Monetar Internațional
Washington, D.C. 20431 S.U.A.

Consiliul de directori executivi al FMI a finalizat cea de-a doua evaluare a Programului Republicii Moldova, susținut prin Mecanismul extins de creditare și Mecanismul de finanțare extinsă, precum și consultările prevăzute de Articolul IV al Statutului FMI pentru anul 2017

- *Se prognozează o creștere a PIB in jur de 3.5 la sută în anul 2017 și de 3.0 la sută în 2018, iar inflația se așteaptă să revină la ținta în lunile viitoare.*
- *Politicile bugetar-fiscale disciplinate și performanța mai bună la venituri vor permite cheltuieli prioritare suplimentare, menținându-se sustenabilitatea datoriei publice.*
- *A fost menținută stabilitatea financiară, iar curățirea cu fermitate a sectorului financiar, de rând cu un pachet mai mare de reforme, sunt vitale pentru o creștere mai rapidă și reducerea sărăciei.*

La 20 decembrie 2017, Consiliul de directori executivi al Fondului Monetar Internațional (FMI) a finalizat consultările prevăzute de Articolul IV al Statutului FMI¹ și cea de-a doua evaluare a Programului Republicii Moldova, susținut prin Mecanismul extins de creditare (ECF)² și Mecanismul de finanțare extinsă (EFF)³. În urma finalizării evaluării programului, Republica Moldova a primit acces la 15,7 milioane DST (drepturi speciale de tragere) (circa 22,2 milioane dolari S.U.A.). Programul ECF/EFF, în valoare totală de 129,4 milioane drepturi speciale de tragere (circa 183,1 milioane dolari S.U.A. sau 75 la sută din cota Republicii Moldova la FMI) a fost aprobat la 7 noiembrie 2016 (a se vedea [comunicatul de presă nr. 16/491](#)).

Republica Moldova a avut parte de o relativă stabilitate macroeconomică și financiară, lăsând în urmă criza bancară din anul 2014. Creșterea economică s-a restabilit și, deși s-a înregistrat

¹ FMI se angajează anual (de regulă) în discuții bilaterale cu statele-membre, în conformitate cu prevederile articolului IV al Statutului organizației. O misiune a FMI vizitează statul-membru, colectează informație de ordin economic și financiar și discută cu autoritățile politice și evoluțiile economice din țară. În urma vizitei, misiunea elaborează un raport care stă la baza discuțiilor din cadrul Consiliului de directori executivi.

² Mecanismul extins de creditare (ECF) presupune implementarea unui program susținut pe termen mediu sau lung și este aplicabil statelor-membre cu probleme de durată legate de balanța de plăți. Pentru detalii, a se vedea: <http://www.imf.org/en/About/Factsheets/Sheets/2016/08/02/21/04/Extended-Credit-Facility>.

³ Mecanismul de finanțare extinsă (EFF) a fost conceput ca mecanism prin care să fie acordat sprijin pentru programe cuprinzătoare care includ politici de amploare necesare pentru corectarea dezechilibrelor structurale pe parcursul unei perioade îndelungate. Pentru detalii, a se vedea: <http://www.imf.org/en/about/factsheets/sheets/2016/08/01/20/56/extended-fund-facility>

o anumită încetinire a ritmului creșterii, pentru anul următor se prognozează să fie de circa 3 la sută. Anticipăm revenirea în anul 2018 a inflației în limitele intervalului țintit, după ce în anul 2017 s-a înregistrat o anumită creștere a acestui indicator. Situația în sectorul bancar a fost stabilă, s-au înregistrat progrese în privința parametrilor bugetari, iar poziția externă a Republicii Moldova s-a consolidat. Totuși, se remarcă riscuri substanțiale în privința perspectivelor pentru viitor.

În linii generale, condițiile programului se respectă, dar sunt necesare eforturi susținute de promovare a reformelor, pentru a accelera creșterea economică și a îmbunătăți condițiile de trai ale populației. Deși cu întârziere, s-au înregistrat progrese importante în ceea ce privește curățirea sectorului financiar, inclusiv prin consolidarea cadrului de supraveghere și celui de reglementare, perfecționarea managementului și sporirea transparenței acționarilor. Totodată, sunt provocări semnificative în vederea punerii sistemului bancar pe un fundament mai sănătos. În afară de acțiunile ce vizează sectorul financiar, politicile macroeconomice bine gândite și reformele structurale serioase vor avea o importanță critică pentru atingerea obiectivelor de stimulare a potențialului de creștere economică, creare a locurilor de muncă noi și reducere a sărăciei. Prioritățile la nivel de politici includ soluționarea problemelor legate de guvernanta proastă, de corupție, înlăturarea lacunelor ce țin de infrastructură, consolidarea eficacității politicii monetare, asigurarea transparenței și recuperării costurilor în sectorul energetic, combaterea în continuare a economiei tenebre și dezvoltarea capitalului uman, care este la un nivel relativ scăzut.

În urma discuțiilor din cadrul Consiliului de Directori Executivi, domnul Mitsuhiro Furusawa, director adjunct al FMI și președinte în exercițiu al ședinței, a declarat următoarele:

„Republica Moldova înregistrează în continuare progrese importante în eforturile de consolidare a stabilității macroeconomice și financiare. Aceste rezultate sunt susținute prin implementarea consecventă a programului, cu accent pe redresarea serioasă a situației în sistemul financiar, îmbunătățirea guvernării și climatului de afaceri și atragerea investițiilor străine și autohtone. Întrucât provocări semnificative rămân în continuare la ordinea zilei, acum este important ca aceste eforturi să continue, pentru ca succesele recente să fie consolidate, să sporească creșterea economică potențială și să fie asigurat un nivel de trai mai înalt populației.

Politica monetară promovată trebuie să se axeze în continuare pe obiectivul menținerii stabilității prețurilor, în contextul unui regim flexibil al ratei de schimb. Cadrul de țintire a inflației trebuie să fie consolidat prin perfecționarea prognozării, îmbunătățirea coordonării între agențiile statului și consolidarea comunicării, inclusiv prin adoptarea unui calendar al ședințelor de politică monetară regulate.

Bugetul pentru anul 2018 și cadrul bugetar pe termen mediu permit investiții publice și cheltuieli sociale prioritare, favorabile creșterii economice, protejând în același timp sustenabilitatea datoriei. Privind în perspectivă, controlul ferm asupra cheltuielilor curente și cheltuielilor salariale va juca un rol important în prevenirea creșterii ponderii acestor cheltuieli în PIB, limitându-se nejustificat cheltuielile prioritare. În afară de aceasta, este necesar de întreprins eforturi pentru a îmbunătăți eficiența investițiilor publice, de adoptat o abordare echilibrată a expansiunii investițiilor respective și de eliminat arieratele la nivelul bugetelor locale.

S-au înregistrat progrese importante în ceea ce privește redresarea situației în sectorul financiar, inclusiv prin sporirea transparenței acționarilor și managementului, consolidarea cadrului de supraveghere și celui de reglementare și diagnosticarea situației la nivel de bănci. Totuși, mai avem de confruntat multe probleme pentru ca progresul atins să devină ireversibil. Trebuie să continue eforturile pentru facilitarea transferului drepturilor de proprietate asupra acțiunilor "problematică" ale celor mai mari bănci către acționarii care îndeplinesc condițiile de onorabilitate și competență, confirmarea acționarilor și managerilor în conformitate cu prevederile legii, curățirea în continuare a bilanțurilor băncilor și îmbunătățirea gestionării riscurilor în cadrul băncilor. Acordarea mai multor resurse pentru supravegherea axată pe riscurile cheie ar veni în sprijinul acestor eforturi.

Reformele structurale rămân în continuare indispensabile pentru creșterea economică susținută și pentru reducerea sărăciei. Prioritățile includ: îmbunătățirea climatului de afaceri pentru atragerea investițiilor private, în vederea unei redresări economice mai ample și sprijinirii diversificării economiei, reformarea bine ținută a pieței muncii, investițiile în capitalul uman și eforturile de reducere a economiei tenebre. În sectorul energetic, eforturile trebuie să se axeze în continuare pe asigurarea recuperării costurilor și pe sporirea transparenței”.

Evaluarea Consiliului de directori executivi⁴

Directorii executivi au salutat stabilitatea macroeconomică și financiară de care s-a bucurat Republica Moldova pe parcursul ultimilor doi ani, precum și progresul realizat în cadrul programului. Totodată, ei au avertizat, că succesele recente încă nu au căpătat un caracter ireversibil, iar riscurile unei evoluții nefavorabile pe termen mediu rămân a fi reale. În acest sens, directorii executivi au subliniat importanța menținerii sustenabilității bugetare, consolidării eficacității politicii monetare și implementării reformelor pentru redresarea fermă a situației în sistemul financiar, îmbunătățirea guvernării și climatului de afaceri. Aceste aspecte sunt esențiale pentru atragerea investițiilor străine și autohtone și pentru sporirea creșterii economice potențiale și îmbunătățirea nivelului de trai al populației.

Directorii executivi au apreciat succesul atins de autorități în ceea ce privește reducerea inflației și au reiterat, că politica monetară trebuie să se axeze în continuare pe obiectivul menținerii stabilității prețurilor, în contextul unui regim flexibil al ratei de schimb. Ei au căzut de acord, că o pauză în reducerea ratelor de politică monetară este potrivită la această etapă, ținând cont de presiunile inflaționiste incipiente. Directorii executivi au încurajat autoritățile să consolideze mecanismul de transmisie monetară și să fortifice cadrul de țintire a inflației, inclusiv prin perfecționarea procesului de prognoză, pentru a consolida rezultatele și a facilita luarea deciziilor, prin îmbunătățirea coordonării între agențiile statului și consolidarea comunicării pe intern și comunicării cu publicul. De asemenea, au încurajat autoritățile să nu opună rezistență fluctuațiilor cursului de schimb care sunt determinate de tendințele fundamentale din economie.

⁴ După finalizarea discuțiilor, Directorul General al FMI, în calitate de președinte al Consiliului de directori executivi, prezintă un sumar al opiniilor directorilor executivi, care este transmis, ulterior, autorităților statului vizat. Explicațiile privind formulările folosite în sumarele privind ședințele Consiliului de directori executivi al FMI sunt prezentate la adresa <http://www.imf.org/external/np/sec/misc/qualifiers.htm>.

Directorii executivi au salutat adoptarea bugetului pentru anul 2018 și cadrului bugetar pe termen mediu care permit investiții publice și cheltuieli sociale, favorabile creșterii economice, asigurând, în același timp, sustenabilitatea datoriei. Ei au subliniat necesitatea unui control ferm permanent asupra cheltuielilor curente și cheltuielilor salariale pentru a exclude limitarea nejustificată a investițiilor și cheltuielilor sociale prioritare. De asemenea, directorii executivi au încurajat consolidarea managementului investițiilor publice și eficienței lor.

Directorii executivi au salutat progresele importante în ceea ce privește redresarea situației în sectorul financiar, inclusiv prin sporirea transparenței acționarilor și managementului instituțiilor financiare, consolidarea cadrului de supraveghere și celui de reglementare și diagnosticarea situației la nivel de bănci. Totuși, ei au avertizat, că mai rămân încă provocări majore. În acest sens, directorii executivi au cerut implementarea deplină a agendei de reforme menite să consolideze guvernanta băncilor și stabilitatea lor. Următorii pași de importanță critică includ transferul drepturilor de proprietate asupra acțiunilor "problematic" ale celor mai mari bănci către acționarii care îndeplinesc condițiile de onorabilitate și competență, curățirea în continuare a bilanțurilor băncilor și perfecționarea procedurilor de gestionare a riscurilor pentru a permite o intermediere financiară eficientă. Acordarea mai multor resurse pentru supravegherea axată pe riscurile cheie ar veni în sprijinul acestor eforturi. Directorii executivi au îndemnat autoritățile să continue eforturile de consolidare a cadrului de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Directorii executivi au subliniat, că implementarea consecventă a reformelor structurale este indispensabilă pentru o creștere economică susținută și pentru reducerea sărăciei, în special ținând cont de presiunile de ordin demografic. Printre priorități se numără încurajarea acumulării de capital, reforme bine ținute ce vizează piața muncii și investiții în capitalul uman, diversificarea economică și reducerea economiei tenebre. De asemenea, directorii executivi au accentuat importanța transparenței în sectorul energetic și recuperării costurilor în sector.

Se așteaptă ca următoarele consultări cu Republica Moldova, prevăzute de Articolul IV al Statutului FMI, să fie realizate în conformitate cu Hotărârea Consiliului de Directori Executivi cu privire la ciclurile de consultări cu statele-membre care realizează programe susținute de FMI.